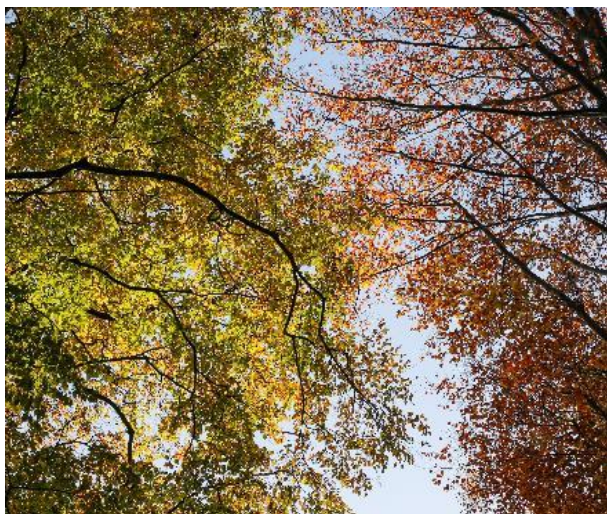

Beste natuurvrienden,

Altijd maar dat mooie weer tijdens NVO-activiteiten, dat begon toch op te vallen. Zelfs in een regenachtige week klaarde het weer helemaal op net voor de NVO-zondag. Dat kon natuurlijk niet blijven duren en dat hebben we geweten toen we op **zondag 27 november** met **11 NVO-ers** (11 AM, geen wandeling PM) heel wat

regen trotseerden tijdens onze wandeling door het bos van **Beisbroek** in Varsenare. Het water liep nog net uit onze broekspijpen. En toch... toch was het weer genieten van de vele vreemde soorten die we te zien kregen.

Het domein Beisbroek is een bos van zo'n 100 hectare en was één van de eerste bossen waar de beheerders het dode hout zoveel mogelijk lieten liggen. Al in de jaren '70 trokken we er daarom met de klas naartoe. Ook wel voor de vele Tamme kastanjes die er te vinden zijn natuurlijk. Door dat vele dode hout staat Beisbroek dus al lang bekend als een prima plek voor paddenstoelenliefhebbers. Daar rekenen we onszelf zeker bij en enthousiast zoekend (zeker de twee jongste NVO-ers die mee waren, bedankt Thor en Juno)

vonden we heel wat soorten waarvan we er een veertigtal benoemden. In de late herfst, en straks in de vroege winter, valt het op dat veel van die soorten niet de klassieke plaatjeszwammen zijn.

Alleen maar paddenstoelen deze keer? Net niet want af en toe hoorden we wat vogels (maar opvallend weinig) en we brachten ook wat planten op naam. Vooral de bomen die nog steeds hun best stonden te doen om de herfst wat meer kleur te geven: Beuk, Zomereik, Tamme kastanje, Berk, Es, Linde en zeker ook de (uitheemse) Ginkgo. We stonden ook een tijdje te genieten van een Rode eekhoorn die in een Hulst-struik heen en weer sprong.

Deze keer ook een historisch moment want geen nabespreking. Het Koetsenhuis was dicht, de gids voelde zich wat ziekjes (en je weet hoe mannen kunnen trunten hee) en door de regen hadden we het toch allemaal ook wat fris gekregen. Volgende keer beter... en dat zal vast

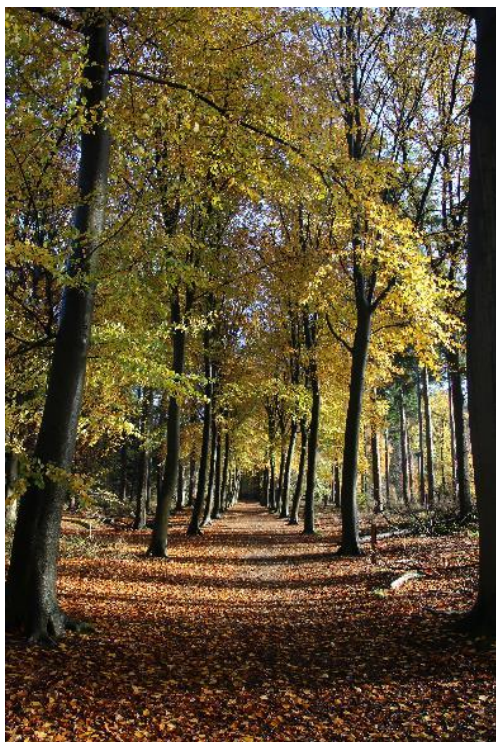

wel lukken in de Rubens.

Meten is weten... en daarbij tellen we elk kalenderjaar opnieuw de soorten die we

te zien krijgen en met zekerheid kunnen benoemen. Na twintig activiteiten in 2022 vinkten we reeds zo'n **647 verschillende soorten** af. Sedert de NVO-start begin 2017 zijn dat al **1161 soorten** geworden, daarvan werden tot nu toe al **1037 verschillende soorten** met foto en wat uitleg in de verslagjes besproken. Je kunt alles nog eens bekijken en nalezen in samenvattende excel-bestanden via deze link : <https://nvosite.com/bestanden/> . Je kunt op onze site ook alle vorige verslagjes vinden : <https://nvosite.com/archief/>

Natuurwaarnemingen zijn soms vluchtig en vervagen helaas weer snel. Gelukkig zorgen onze hoffotografen heel vaak voor mooie foto's (tijdens de wandeling gemaakt zeg, dat is straf) en zo vind je op het einde van het verslag opnieuw 7 extra foto-pagina's (bedankt Natacha en Dirk).

Van de **Paarse knoopzwam** (sl) bestaan twee vormen. De imperfecte vorm waarbij ze ronde bobbeltjes vormen en een perfecte vorm waarbij ze schijfvormig zijn. Op deze foto zie je dus beide verschijningsvormen. Er bestaat trouwens ook een Roze knoopzwam... tja... (foto: waarnemingen.be)

Op dood hout, en dan vooral op oude stronken vind je soms groepen van dit **Stobbenzwammetje**. Van deze soort wordt de hoed als eetbaar bestempeld. Maar denk eraan... alleen consumeren als je 100 % zeker bent van de determinatie, en dat is bij paddenstoelen uitzonderlijk. (foto: waarnemingen.be)

"Moet dat eigenlijk altijd zo moeilijk zijn?" hoor ik je denken. Neen, want er zijn ook wel soort (-groepen) die hele specifieke, goed herkenbare kenmerken hebben. Zo hebben de bladeren van alle **Linde**-soorten een schuine bladvoet. En welke Linde is het dan precies? Euh... wel euh... (foto: waarnemingen.be)

Een tuinsoort in het NVO-verslag? Ach ja, voor een bijzondere soort als de **Ginkgo** maken we een uitzondering. Aan de bladeren merk je al dat het een "specialeke" is want je ziet geen nerven. Het lijkt wel of tientallen naalden werden samengeperst tot één blad. De soort wordt beschouwd als een levend fossiel dat tussen de loof- en de naaldbomen in zit. (foto: waarnemingen.be)

Paddenstoelen leven van dood materiaal (saprophyten), van levend materiaal (parasieten) of in samenwerking met bomen (symbionten). Maar deze **Groene schelpzwam** is een necrotrofe parasiet. Hij kan starten op een levende boom (als parasiet) en als de boom afsterft blijft hij ook als saprofyt het dode materiaal verder verteren. (foto: waarnemingen.be)

Je zou het niet meteen denken als je deze foto ziet maar de **Roodbruine schijnridderzwam** viel tussen de afgevallen bladeren helemaal niet op. Er stonden er nochtans tientallen en ze vormden (blijkbaar typisch voor de soort) een heksenkring. Op deze soort zijn ook heel mooi de aflopende plaatjes te zien. (foto: waarnemingen.be)

Nog geen 2 centimeter hoog maar supermooi is het **Wieltje**. Kenmerken zijn de plaatjes die ver uiteen staan (de spaken van een wiel). Ze raken de steel trouwens niet maar eindigen tegen een "kraagje" dat het collarium wordt genoemd. Ja, schrijf maar bij op de paddenstoelen-terminenlijst. (foto: iNaturalist.org)

Het blijft toch altijd leuk... zo'n moment waarop je verrast wordt door een **Rode eekhoorn** die door het bos schiet. Ze hebben pols- en enkelgewrichten die 180° kunnen draaien en daardoor zijn ze zo behendig in het klimmen in en het springen door de bomen. Omdat het nog niet vriest zijn ze nog druk bezig met het verzamelen van de wintervoorraad die vooral bestaat uit eikels en andere noten. (foto: waarnemingen.be)

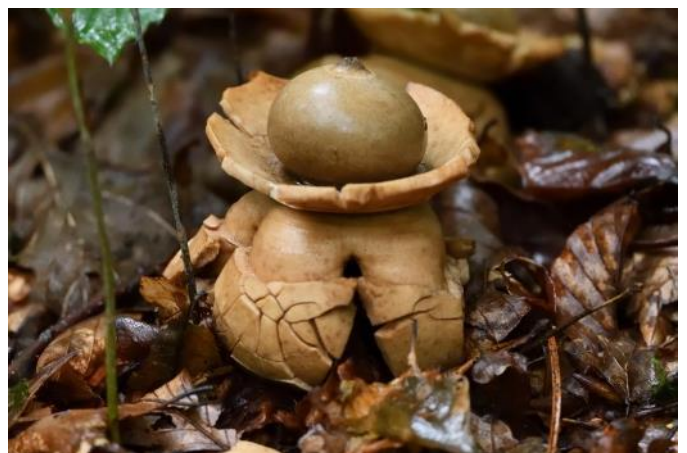
Het doel van de vruchtlichamen van zwammen is het verspreiden van de sporen. Toch verrassend hoeveel verschillende vormen door de evolutie werden gecreëerd om dat zelfde doel te bereiken. Deze **Grote sponszwam** is duidelijk een voorbeeld van evolutionaire fantasie. (foto: waarnemingen.be)

We maken nog een uitzondering want deze foto toont geen organisme maar een natuurlijk verschijnsel. Wat onderzoek leerde ons dat **bosschuim** wordt gevormd bij hevige regen. Het water neemt langs de stam allerlei stoffen mee van de boom, van mossen en van algen. Die stoffen worden aan de voet opgeklopt tot schuim. (foto: waarnemingen.be)

Zwammen die hun sporen laten rijpen binnen in het vruchtlichaam noemen we buikzwammen. Na het rijpen ontstaat er een opening (een gat of een scheur) waarlangs de sporen kunnen ontsnappen. Op de foto zie je zowel nog gesloten als al open exemplaren van de **Parelstuijzwam**. (foto: waarnemingen.be)

Ook de aardstersoorten zijn buikzwammen. Door het omkrullen van de slippy, die rond de centrale bol zitten, wordt het vruchtlichaam losgeduwd van de grond. Je kunt ze dus altijd zonder schade eventjes van heel dichtbij bekijken. En dat is vaak nodig om zeker te zijn van de determinatie. Dit is in ieder geval zeker een **Gekraagde aardster**. (foto: waarnemingen.be)

Deze activiteit gemist??? Geen probleem!!!

Er staat al een nieuwe activiteit op het programma want op **zondag 27 november** wandelen we door het domein **Beisbroek** in Varsenare. Daar gaan we (een laatste keer) op zoek naar paddenstoelen en andere herfstverschijnselen.

De info-mail valt op maandag 21 november in je mailbox.

Meer info over de eerstvolgende activiteiten vind je hieronder.

Vriendelijke groeten en tot binnenkort

Jan Vanhoutte

Wandelingen in de nabije toekomst :

Sinds begin 2017 organiseert **NVO** elke maand 2 natuuractiviteiten.

NVO staat voor **NatuurVrienden Oostende** en verenigt op een vrijblijvende manier mensen die samen van natuur willen genieten.

De 2^e zondag van elke maand verkennen we een stukje Oostendse natuur. De 4^e zondag van elke maand zoeken we het, carpool-gewijs, wat verderop. Op deze manier bezoeken we, over 3 jaar gespreid, **meer dan 60 verschillende locaties**.

ALLE activiteiten zijn steeds gratis.

Na elke activiteit wordt een verslagje doorgemailed naar alle deelnemers.

Enkele dagen voor de volgende activiteit wordt een klein info-mailtje verstuurd.

Er werd ook een site opgestart waarop alle verslagjes en wat extra info over NVO terug te vinden zijn.

<https://nvosite.com/>

Volgende NVO-activiteiten (steeds keuze tussen ochtend- en namiddagwandeling) :

- **zaterdag 10 december** : winterwandeling op het **Klein strand** van Oostende
Start : 09u00 en 14u00 aan het Zeeliedenmonument / Zeeheldenplein / Oostende
- **zondag 18 december** : vogels kijken op de kleiputten van **Stuivekenskerke**
Start : 08u30 en 13u30 op de carpoolparking tegenover het kerkhof / Stuiverstraat 424 / Oostende
- **zondag 15 januari** : driedubbel **jaaroverzicht** en (enkele) uitwaaiwandeling langs de **Spuikom**
Start : 13u45 in ontmoetingscentrum De Ballon / Mansveldstraat 9 / Oostende
Maar vanaf 09u00 zijn er ook al heel wat infomomenten te beleven.
- **zondag 29 januari** : vogels kijken aan de **Ijzermonding** (Nieuwpoort)
Start : 08u30 en 13u30 op de carpoolparking tegenover het kerkhof / Stuiverstraat 424 / Oostende
- **zondag 12 februari** : op zoek naar aanspoelsels op het **strand van Raversijde**
Start : 09u00 en 14u00 aan het Duinenkerkje (Mariakerke) / Dorpsstraat 90 / Oostende
- **zondag 26 februari** : vogels kijken aan de **Sint-Pietersplas** (Brugge)
Start : 08u30 en 13u30 op de carpoolparking tegenover het kerkhof / Stuiverstraat 424 / Oostende

Weer of geen weer, er wordt **altijd** op de voorziene plaats en (stipt) op het voorziene uur gestart

Wie deze mails liever niet meer ontvangt kan zich uit de bestemmelingenlijst laten schrappen door een klein mailtje terug te sturen.

Je kunt me steeds bereiken via mail op jan.vanhoutte65@gmail.com

(ook opmerkingen, vragen, verbeteringen, voorstellen... zijn steeds meer dan welkom via mail)

foto : NaGy

Busje komt zo... nog even een droog plekje zoeken voor het vertrek. Beetje regen schrikt ons niet af want het reclamebord zegt het: "Overwin jezelf" en blijf dus niet in je zeteltje liggen :)

foto : NaGy

Na een korte rit (alhoewel voor sommigen toch wat langer) trekken we wat waterbestendiger schoeisel aan.

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : NaGy

En daarna zonder treuzelen de natuur in. Ondanks de regen zag het er nog erg kleurrijk uit. En dankzij de regen, en het achterwege blijven van nachtvorst, vonden we ook nog heel veel verschillende soorten zwammen.

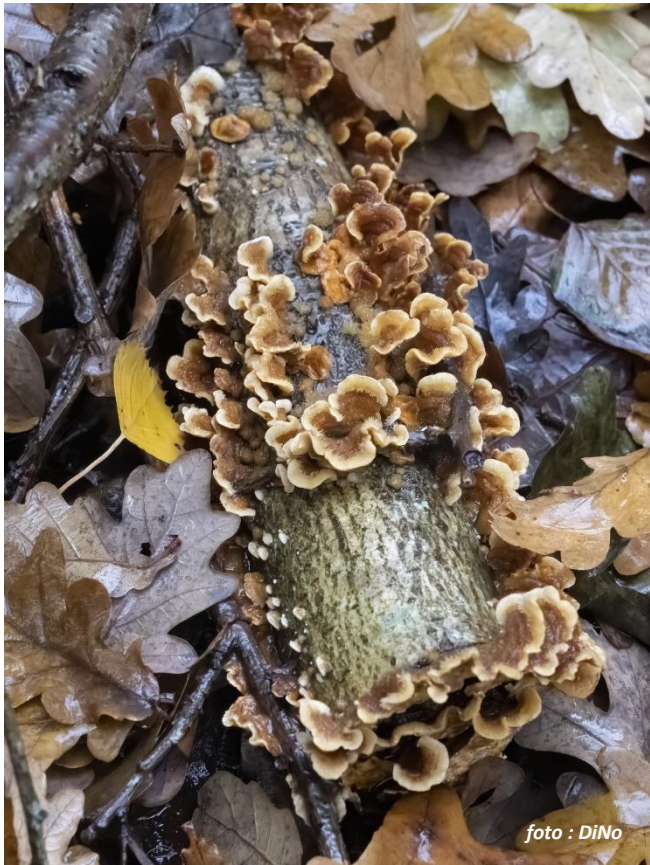

foto : DiNo

foto : DiNo

We kiezen deze keer niet voor herhaling maar tonen soorten die niet op de eerste pagina's vermeld werden. In dit verslag vind je zo 26 zwammen met naam. Linksboven beginnend en met de klok mee:

- Van de **Gele korstzwam** hebben we duizenden exemplaren gezien
- lange namen soms, zoals deze **Vaalpaarse schijnridderzwam**.
- bruine cuberdons op lange stelen? de **Langsteelfranjehoed!**
- sommige soorten zijn opvallend gekleurd. De functie van die kleur is (voor mij althans) een raadsel. Dit is een **Heksenschermpje**.
- nog feller van kleur is het knaloranje **Kleverig koraalzwammetje**
- even testen wie er heeft opgelet tijdens onze wandeling in 't Bosje want ook daar hebben we deze **Rechte koraalzwam** gezien.

foto : DiNo

foto : DiNo

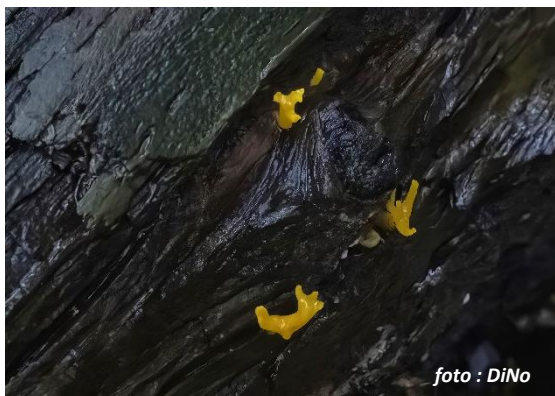

foto : DiNo

foto : DiNo

Wat doe je bij kil en nat weer? Vestimentaire verdubbeling!
 Dus (bijna) alles in 2 laagjes: twee truien, twee jassen, broek +
 regenbroek, muts + kap.... maar op het einde van de wandeling
 toch nog koud gekregen. Tja dat heb je als je niet 100% bent.
 Maar de motivatie voor de paddenstoelen was er wel hoor, dus
 er werden zwammen op de grond getoond, zwammen op een
 tak en af en toe, hééééél af en toe, ook eens eentje in de hand.

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

We zwammen nog een pagina vol. Linkboven beginnend en daarna met de klok mee:

- **Gewone oesterzwammen** (jaja, die eetbare), de randen zijn al flink aangevreten door slakken
- **Takruitertjes** op een... juist ja
- de erg kleine **Beukenkorrelkopjes**
- glibberig en elastisch: **Zwarte trilzwam**
- uit dezelfde categorie: **Oranje aderzwam**
- voor veel fotografen de favoriete paddenstoel: de half doorzichtige **Porseleinzwammetjes**

Alles mooi in beeld... oud en jong op zoek naar paddenstoelen. Een fotograaf om de vondsten vast te leggen en een tweede fotograaf om de groep en de eerste fotograaf vast te leggen... perfecte taakverdeling.

foto : DiNo

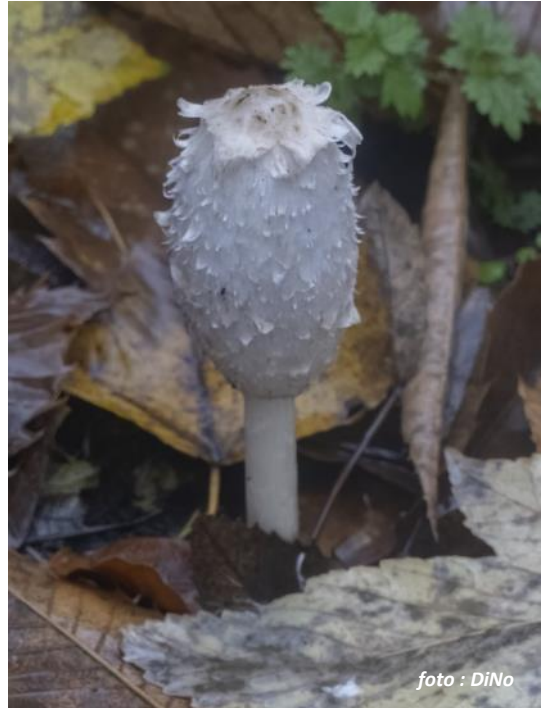

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

Een allerlaatste pagina zwammen tot volgende herfst. Vanaf nu zullen vogels en strandvondsten meer de hoofdrol opeisen. Maar nog één keer paddenstoelen dus, linksboven beginnend en daarna met de klok mee:

- deze **Glimmerinktzwammen** (spec) hebben we op elke herfstwandeling gezien.
- een nog erg jonge (en daarom ook eetbare) **Geschubde inktzwam**
- niet de Vaalpaarse (zoals enkele blz terug) maar de **Paarse schijnridderzwam**
- piepkleine zwammetjes tussen het mos behoren vaak tot de **Mosklokjes** (spec.)
- een soort die erg algemeen is maar die we dit jaar toch maar nu pas te zien kregen is de **Rodekoolzwam**. (Amethistzwam is de correcte soortnaam)
- om af te sluiten een fraai exemplaar van de **Witte bultzwam**

Groot tumult aan een kleine plas, er werd duidelijk iets heel bijzonder gevonden... en ja hoor, een **Roodpootveenkikker**. Eerste waarneming in Vlaanderen (en niet eetbaar want van plastic).

En zo komt er een einde aan een boeiende maar zeer natte Beisbroek-wandeling. Dit bos bewees weer dat het een echte toplocatie is voor paddenstoelen. En de aanwezige NVO-ers bewezen dat er niet zoiets bestaat als "slecht weer" als je je uitrusting maar voldoende aanpast.

